

Maaseudun ja kaupungin välisestä vuorovaikutuksesta

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Seinäjoen yksikön tiloissa on kaksi neuvotteluhuonetta, Stadi ja Lande. Niitä ei nähdä työyhteisössämme toisilleen vastakkaisina, vaan toisiaan täydentävinä. Molempia tarvitaan ja molemmissa on omat toimintonsa ja tunnelmansa. Lande on teknisesti edistyneempi kokoustila, sillä sinne on sijoitettu videoneuvottelulaitteet. Stadi on puolestaan tilavampi ja sen seinällä huristaa raitiovaunu pitkin Helsingin katuja kenties muistuttaen siitä, että vaikka maaseudun keskellä täällä Seinäjoella olemekin, niin olemme kuitenkin yksi osa pääkaupungissa sijaitsevan emoyliopistomme toimintarakenteita. Yhtä kaikki maaseudun ja kaupungin välillä ei nähdä olevan ristiriitaa.

Ylipäätään Suomessa maaseudun ja kaupungin välinen vuorovaikutus lienee suhteellisen mutkaton. Monet suomalaiset esimerkiksi kokevat olevansa sekä maalaisia että kaupunkilaisia yhtä aikaa, kuten Sitran maamerkit -barometri vuonna 2011 kertoi.

Yhden merkittävän osan maaseudun ja kaupungin väliseen vuorovaikutukseen tuo vapaa-ajan asuminen eli mökkeily, jota tämän lehden sivuilla tarkastelevat Adam Czarnecki ja Maarit Sireni artikkelillaan *Vapaa-ajan asumisen taloudellinen merkitys maaseutukuntien pysyville asukkailla*. Tuloksista selviää, että pysyvien ja vapaa-ajan asukkaiden väliset taloudelliset yhteydet ovat suhteellisen pienimuotoisia, mutta toisaalta mm. kulttuuritarjonnan koettiin parantuneen vapaa-ajan asukkaiden myötä. Taloudellisesti suhteellisen vähäarvoiset kohtaamiset olivat kuitenkin sosiaalisesti merkittäviä, ne vahvistivat myönteistä kuvaa vapaa-ajan asukkaista. Sen sijaan ne vakituiset asukkaat, jotka eivät olleet itse tekemisissä vapaa-ajan asukkaiden kanssa näkivät myös heistä kotipaikkakunnalleen koituvat hyödyt kaikista vähäisimpinä. Laaja-alainen vuorovaikutus näyttäisi siis lisäävän vapaa-ajan asumisen sosiaalista hyväksyttävyyttä.

Maaseudun ja kaupungin vuorovaikutukseen kytkeytyy myös Torsti Hyyryläisen ja Sanna Santalahden artikkeli *Japanin kotiseutulahjoitus – furusato noozei – kaupunkien ja maaseutujen toimijoiden vuorovaikutuksena*. Kotiseutulahjoitus on ollut Japanissa käytössä vuodesta 2008 ja sen puitteissa japanilaiset voivat tehdä vapaaehtoisen rahalahjoituksen jollekin kotikuntansa ulkopuoliselle kunnalle tai prefektuurille. Lahjoitusta vastaan voi valita puolestaan vastalahjan, joka usein on jokin paikallinen elintarvike. Lahjoitus on myös verovähennyskelpoinen. *Furusato noozei* -lahjoitus ei ole

---

Japanissa aivan pienimuotoista toimintaa, sillä esimerkiksi vuonna 2016 niitä tehtiin peräti 2,1 miljardin euron arvosta. Kirjoittajien mukaan vastalahjat ovat luoneet vilkkaat kansalliset markkinat kuntien välille. Järjestelmää on kritisoitu mm. siitä, että se suosisi vahvoja kuntia, mutta pääosin vastaanotto on ollut positiivinen, ja kotiseutulahjoituksen on koettu lisänneen merkittävästi kaupunkilaisten kiinnostusta maaseutua ja maaseutumatkailua kohtaan.

Maaseudun ja kaupungin kohtaamiseen voi myös liittyä monenlaista kitkaa ja suoranaisia konflikteja. Sata vuotta sitten Suomessa elettiin historiamme synkimpiä hetkiä. Tammikuun lopussa 1918 alkanut sisällissota oli päättymässä, mutta sen yhtä lailla ankariksi muotoutuneet jälkiselvitteilyt olivat edelleen käynnissä. Kyse ei ollut kuitenkaan yksinomaan punaisten ja valkoisten välisestä sodasta, vaan aikalaiset saattoivat nähdä siinä myös piirteitä maaseudun ja kaupungin välisestä kamppailusta. Tutkin katsausartikkelissani sitä tapaa, jolla *Maaseudun tulevaisuus* -lehti rakensi vastakohtaisuutta kaupunkien ja maaseudun välille vuosina 1916–1918. Tarkastelen tätä vastakkainasettelua osana suomalaisen yhteiskunnan yleistä modernisaatiokehitystä. Siihen liittyivät kiinteästi esimerkiksi teollistuminen ja kaupungistuminen, jotka nähtiin uhkina maaseudun talonpoikaiselle elämäntavalle.

Tämä lehti jää allekirjoittaneen päätoimittajakauden viimeiseksi. Toukokuun alusta päätoimittajan tehtävään astuu Antti Puupponen Jyväskylän yliopistosta. Antti on pitkänlinjan maaseutututkija, jolle tuttuja ovat niin kestävän kehityksen, paikallisen ruoantuotannon, ruokaturvallisuuden kuin maaseutuyrittäjyydenkin teemat.

Toivotan Antille antoisia hetkiä päätoimittajana ja kiitän kaikkia lukijoita ja lehden tekoon osallistuneita sekä Maaseudun uusi aika -yhdistystä opettavaisista vuosista lehden toimittamisen parissa.

Aapo Jumppanen

Kuva: Kerttu Aarnipuu 2018

Kiitos!

Mua-lehden toimittajat ja lukijat kiittävät Aapoa hyvin päätoimitetuista lehdistä.

Tervetuloa ruoriin, Antti!